

ԱՆԱՌԱԿԻ ԿԻՐԱԿԻ

«Այս իմ որդիս մեռած էր ու ողջնցաւ,
կորսուած էր ու գտնուեցաւ:» Ղկս. 15:24

Կորսուած գաւակը իր գրկին մէջ ունեցող հօր մը սրտագին արտայայտութիւնն էր այս, որ առնուած է այսօրուան Ճաշու Աւետարանին ընթերցուածէն, Ղուկաս Աւետարանի 15րդ գլուխ, համար 24:

Ղուկաս Աւետարանի 15րդ գլուխը ամբողջութեամբ նկատուած է, Քրիստոնեայ մտածողի մը կողմէ, «Աւետարան՝ Աւետարանի մէջ», ուր կը տեսնենք Հօր Աստուծոյ ներող, ընդունող Սէրը, ոչ թէ միայն արդարին նկատմամբ, հապա նաեւ «տուն դարձող» մեղաւորին նկատմամբ:

Արդէն իսկ Մեծ Պահոց երրորդ կիրակին ենք թելակոխած: Որքա՛ն ուրախ պէտք է ինքզինքդ հաւատարմութեամբ ընդունուած Մեծ Պահոց շրջանը կ'ունենանք: Կը մտնենք անկէ ներս որպէս մարգարանի մը, հոգեկան, իմացական ինչպէս նաեւ փիզիքական կրթութիւն ու վարժութիւն ձեռք բերելու համար: Եթէ ծուլացած ենք Աստուածաշունչի ընթերցման մէջ, կրնանք վերսկսիլ: Եթէ թուլացած ենք աղօթքի մէջ, կրնանք գոց սորվուած մեր աղօթքներու կողքին մեր անձնական պէտքերը եւս ներկայացնել Աստուծոյ: Նոյնպէս սկսիլ Քրիստոնէական ու Աստուածահաճոյ արարքներ կատարել, մէկը անոնցմէ այցելութիւն տալն է ամէն անոնց որոնք պէտք ունին մեր նպատակաւոր այցելութեանց:

Յիսուս՝ համաձայն իր սովորութեան, մաքսաւորներու եւ մեղաւորներու հետ բարեկամութիւն կը մշակէր: Փարիսեցիներ ու դպիրներ կը զայրանային ու չէին

հասկնար թէ ինչպէ՞ս Յիսուսի նման անձ մը որ ինքզինքն երկնիցէն դրկուած Մեսիա եւ կեանքի հաց կ'անուանէր, կը հանդուրժէր մեղաւորներու հետ ըլլալ: Փարիսեցիներ ու դպիրներ, ըլլալով Հին Ուխտի ներկայացուցիչներ, կը հաւատային թէ Աստուած միայն իրենց, արդարներու Աստուծոյն էր եւ ոչ թէ մաքսաւորներու եւ մեղաւորներու: Սակայն Յիսուս, Նոր Ուխտի ուսուցիչ, ճիշդ հակառակը կը հաստատէր: Կը սորվեցնէր թէ Աստուած միայն արդարներու հայրը չէր, հապա հայրն էր նաեւ մեղաւորներուն, մաքսաւորներուն:

Այսօրուան Ճաշու Աւետարանը սապէս կը սկսի. «Եւ բոլոր մեղաւորները ու մաքսաւորները Յիսուսի կը մօտենային լսելու համար: Եւ Փարիսեցիներն ու դպիրները տրտունջ կ'ընէին ու կ'ըսէին ասիկա մեղաւորները կ'ընդունի, ու անոնց հետ կ'ուտէ»: (Ղուկ. 15:1,2)

Այս ժխտական քննութիւնը շարժառիթը պատճառ եղաւ որ Յիսուս պատասխանէ անոնց երկու փոքր եւ երրորդ, չափաւոր տարողութիւն ունեցող առակներով որոնք էին, կորսուած ոչխարին առակը, կորսուած դրամին առակը եւ կորսուած որդւոյն առակը, որոնք հետագայ դարերուն ներշնչման աղբիւր հանդիսացան բազմաթիւ արուեստագէտներու, ֆանդակագործներու, երգահաններու, ֆարգիչներու:

«Կորսուած ոչխարի» առակին մէջ կը տեսնենք թէ ոչխարը իր անմտութեան պատճառաւ կորսուեցաւ: «Կորսուած Դրամի» առակի մէջ՝ մէկը զինքն կորսնցուց: Սակայն «Կորսուած որդին», «Անառակ

Որդին» որու անունով այսօրուան կիրակին եւս կոչուեցաւ, կամովին կորուստի նամբան բռնեց: Յիսուս, իւրաքանչիւր առակի վերջաւորութեան սապէս արտայայտուեցաւ. «Ձեզի կ'ըսեմ որ այսպէս ուրախութիւն պիտի ըլլայ երկնքի մէջ, հրեշտակներու առաջ, մէկ մեղաւորի համար որ կ'ապաշխարէ»:

Յիսուս պատմեց թէ հարուստ մարդ մը երկու որդիներ ունէր: Կրտսեր որդին, առհասարակ կրտսերները ըմբոստ կը դառնան, ուզեց դուրս գալ իր հօրեմական տունէն, մօտեցաւ իր հօրը ու հարցուց իր ժառանգութեան բաժինը ունենալ: Այդ օրերուն անսովոր չէր որ հայր մը իր ժառանգութիւնը բաժնէր զաւակներու մէջ իր ողջութեան: Տուաւ կրտսեր որդւոյն բաժինը, ան ալ առաւ իրեն ինկած ժառանգը ու հեռու երկիր գնաց: Կրտսեր որդին ուզած էր ազատ ըլլալ իր կեանքին մէջ: Իր մէջ անճանախորհիւնը տեղ էր բռնած: Չենք գիտեր որքան ժամանակ հեռու մնաց տունէն, քանի ամիսներ եւ կամ թէ քանի տարիներ. վերջապէս եկաւ ժամանակը ուր արդէն իսկ վատնած էր իր ունեցածը սխալ նամբու մէջ, սխալ հաղորդակցութեանց մէջ: Ինչպէս Աստուածաշունչը պիտի ըսէր՝ «Չար ընկերակցութիւնը բարի վարքը կ'ապականէ»: Այդպէս ապականուած էր այս Կրտսեր Որդւոյն կեանքը: Պատահեցաւ որ սով մը տիրեց երկրին մէջ, կ'ըսէ առակը. թէեւ սովի պատճառով չէր որ խոզարած դարձաւ, հապա իր ունեցածը մսխած էր անառակութեան մէջ, որով բոլորովին անօգնական, առանձինն ու լքուած մնաց իր բարեկամներէն, ու իր սրտին մէջ նաեւ զգաց որ Աստուծմէ եւս հեռացած էր: Գործ գտնելու համար դիմեց ու զինք ղրկեցին խոզերու հոգ տանելու, որով այս հարուստ մարդուն զաւակը յանձ առաւ պծգալի ու շատ ցած մակարդակի վրայ գտնուող գործը կատարելու:

Սակայն Անառակ Որդւոյն այս տխուր եւ ժխտական կեանքի շրջագծին մէջ շատ գեղեցիկ բան մը պատահեցաւ որ կրնար չպատահիլ: Թերեւս շատերու մէջ նման յայտնութիւններ տեղի կ'ունենան բայց անոնք չեն անդրադառնար: Յիսուս կ'ըսէ թէ այս կրտսեր ու անառակ Որդին, խոզարածութեան տգեղ եւ ամբողջալի վիճակին մէջ «ինքզինքին եկաւ»: Ապաշխարութեան առաջին քայլն է որ Անառակ Որդւոյ մտքին մէջ տեղ գտաւ: Ինքզինքին եկաւ, անդրադարձաւ իր վիճակին: Նթէ ինք հոս կանգ առնէր ու Ապաշխարութեան յաջորդ քայլը չառնէր, ինքզինքին գալը ոչ մէկ նշանակութիւն պիտի չունենար: Շատ անգամներ անոնք որոնք դժուարութեան մէջ են ու սխալի մէջ, թէեւ կը գիտակցին սակայն յաջորդ քայլը չեն առներ:

Օր մը ծխական մը եկաւ ու ըսաւ. «Հարցում մը ունիմ»: Ըսաւ թէ քսան տարիներէ ի վեր չեմ հաղորդուիր, կը խորհի՞մ սխալ է: Ըսի ինչո՞ւ համար չես հաղորդուած: Պատասխանեց թէ ինք մեղաւոր կը զգար: Թէեւ Անառակ Որդին եւս ինքզինք մեղաւոր զգաց, սակայն քայլ մ'առնել որոշեց: Բայց իմ ծխականս ինքզինք մեղաւոր նկատելէ ետք քայլ չէր առած: Ըսի իրեն թէ արդեօք Յիսուս սխալ էր երբ քու քսան տարիներու մեղքերուն համար իր արիւնը թափեց ըսելով թէ ամէն բան վերջացաւ քու փրկագործութեանդ մէջ, ինչո՞ւ դուն չես օգտուիր մեր ու քու մեղքերուն համար իր վնասած «գին»էն: Գնաց: Տեսայ որ յաջորդ կիրակի Սուրբ հաղորդութիւն ստացաւ: Ուրախ եղայ սրտիս մէջ: Հաւատացի թէ ան Յիսուսի եւ իր միջեւ հոգեւոր կապ էր հաստատած: Վերադառնալով Անառակ Որդւոյն Առակին, կը տեսնենք թէ իր առած Ապաշխարութեան առաջին քայլէն ետք, որ էր, ինքզինքին գալ, անդրադառնալ ներկայ մեղաւոր վիճակին, երկրորդ քայլը եւս

առնել որոշեց, որ էր երթալ իր հօր: Տուն վերադառնալ, ուր որքա՛ն գործաւորներ, ծառաներ կ'աշխատէին եւ կուշտ ու կուռ կ'ապրէին, մինչ ինք խոգերու կերածէն իսկ բաժին չէր կրնար ունենալ:

Սակայն այս եւս պիտի չքաւէր եթէ Ապաշխարութեան երրորդը քայլը առնելու որոշումը տուած չըլլար որ էր «խոստովանիլ» իր հօր, ըսելով. «հայր մեղանչեցի երկնքի դէմ ու քու առջեւ: Զաւակդ կոչուելու արժանի չեմ: Ոչ թէ զաւակի մը պէս, հապա գործաւորներէդ մէկուն տեղը դիր»: Ու՛ մամբայ ելաւ եւ գնաց իր հօրը մօտ:

Մինչ Որդին հեռացած էր, հայրը կարօտով կը սպասէր իր զաւակին վերադարձին: Երբ հեռուէն նկատեց որ իր զաւակը կու գար, չմտաւ իր ներքին սննեակը, ըսելով. «ինչպէս որ գնաց այդպէս քող գայ որդիս: Երբ գայ յանդիմանեմ զինք ու պատժեմ: Հապա, Յիսուս կը պատմէ թէ դէպի իր զաւակը վազեց: Գրկեց զինք ու համբուրեց: Որքա՛ն յուզիչ էր տեսարանը: Զաւակը կը փորձէր իր գոց սորված նախադասութիւնները արտասանել թէ մեղանչած էր երկնքի ու իր դէմ ...: Հայրը մտիկ անգամ չէր ընէր: Հրահանգեց ծառաներուն «հանել նախկին պատմութեանը», ու հագուեցնել զինք, որ կը խորհրդանշէր անմեղութիւն ու պատիւ: «Մատանի դնել ձեռքին», որ կը խորհրդանշէր տիրութիւն, իշխանութիւն: «Կօշիկ ոտքերուն» որ կը խորհրդանշէր Որդիութիւն, որովհետեւ տան մէջ որդին կօշիկ կը հագուէր մինչ ծառան ոտաքոպիկ կը շրջէր: Հրահանգեց պարարտ զուարակը մորթել ու աւելցուց. «Ուտեմք եւ ուրախ ըլլանք, որովհետեւ այս իմ որդիս մեռած էր ողջնցաւ: Կորսուած էր գտնուեցաւ:» Եւ սկսան ուրախ ըլլալ:

Ինչ որ նկարագրուեցաւ ճաշու Աւետարանի ընթերցումին սկիզբը, այսինքն հոգեւորապէս ժխտական մարդոց,

փարիսեցիներու եւ տաճարի ուսուցիչներու, դպիրներու բողոքն ու տրտունջը, թէ՛ Յիսուս մեղաւորներ կ'ընդունէր եւ անոնց հետ ճաշ կ'ուտէր, նոյնը պատահեցաւ երբ անառակ որդիին երէց եղբայրը ագարակէն տուն վերադարձաւ: Լսելով նուագներու ձայնն եւ ուրախ քացագանչութիւնները, հարցուց ծառաներուն թէ ի՞նչ էր պատահել: Ըսին թէ եղբայրդ է վերադարձած ... Պարարտ զուարակն է մորթուած ... Ուրախութիւն տեղի կ'ունենայ: Երէց որդին խիստ քարկացաւ: Ներս չէր ուզեր մտնել:

Հայրը դուրս եկաւ ու փորձեց համոզել քարկացած զաւակը: Երէց որդին իր ընդվզումը ներկայացուց ըսելով թէ. «Ես այսքան տարիներ հաւատարմօրէն ծառայած եմ քեզ: Ու մը անգամ չտուիր որ ընկերներուս հետ ուրախութիւն ընէի, սակայն այս քու զաւակդ, որ քու ստացուածքդ անբարոյ անձնուր հետ մսխեց, անոր համար մորթեցիր պարարտ զուարակը»: Հայրը պատասխանեց ըսելով, Որդեակ դուն միշտ ինձի հետ ես, ու իմ բոլոր ունեցածս քու կը: Սակայն մեզի պէտք էր ուրախ ըլլալ, վասն զի «այս քու եղբայրդ մեռած էր ու ողջնցաւ, կորսուած էր ու գտնուեցաւ»:

Չենք գիտեր եթէ երէց որդին մտաւ ուրախութեան մէջ, սակայն վստահաբար հայրը մտաւ:

Սիրելի եղբայրներ ու բոյրեր, եթէ որեւիցէ մէկ ատեն շուարած ու շփոթած գտնուինք մեղքի ալիքներէն, կայ մէկը որու կրնանք դառնալ, Յիսուսի Անձին մէջ՝ սպասող, ընդունող, ներող եւ սիրող Հօր Աստուծոյ:

ԳՐԻԳՈՐ ՔԷՆՅ. ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆ